

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Nysie

Wydział Nauk Medycznych

Opis modułu kształcenia

Nazwa modułu (przedmiotu)		Medycyna ratunkowa i pielęgniarstwo ratunkowe			Kod przedmiotu		D.-MRiPR		
Kierunek studiów		Pielęgniarstwo							
Profil kształcenia		praktyczny							
Poziom studiów		Pierwszego stopnia							
Specjalność									
Forma studiów		stacjonarny							
Semestr studiów		VI							
Tryb zaliczenia przedmiotu		Zaliczenie		Liczba punktów ECTS					Sposób ustalania oceny z przedmiotu
Formy zajęć i inne		Liczba godzin zajęć w semestrze		Całkowita	2	Zajęcia kontaktowe	2	Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym	
		Całkowita	Zajęcia kontaktowe	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się w ramach form zajęć					Waga w %
Praktyka zawodowa		40	40	Zaliczenie - sprawdzian praktyczny					100%
Razem:		40	40						Razem
Kategoria efektów	Lp.	Efekty uczenia się dla modułu (przedmiotu)						Efekty kierunkowe	Formy zajęć
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:									
Umiejętności	1.	posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego;						A. U1.	praktyka zawodowa
	2.	właściwie interpretować wyniki badań laboratoryjnych;						A. U9.	praktyka zawodowa
	3.	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych;						A. U13.	praktyka zawodowa
	4.	obliczać dawki leków zgodnie z charakterystyką produktu leczniczego;						A. U15.	praktyka zawodowa
	5.	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych takich jak stres, frustracja, konflikt, trauma, żaloba, przemoc fizyczna, przemoc seksualna, wprowadzać elementarne formy pomocy psychologicznej oraz informować o specjalistycznych formach pomocy;						B. U4.	praktyka zawodowa
	6.	stosować międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF) oraz procedur medycznych;						B. U17.	praktyka zawodowa
	7.	stosować zasady prawidłowej i efektywnej komunikacji z członkami zespołu interprofesjonalnego;						B. U23.	praktyka zawodowa
	8.	proces podejmowania decyzji w zespole;						B. W42.	praktyka zawodowa
	9.	stosować wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad pacjentem;						C.U1.	praktyka zawodowa
	10.	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania fizykalnego i analizy dokumentacji w celu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta, a także interpretować i dokumentować uzyskane wyniki dla potrzeb diagnozy pielęgniarstwiej;						C.U2.	praktyka zawodowa
	11.	ustalać plan opieki pielęgniarstwiej oraz realizować go wspólnie z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;						C.U3.	praktyka zawodowa
	12.	monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia;						C.U4.	praktyka zawodowa
	13.	wykonać pomiar glikemii i ciał ketonowych we krwi z użyciem glukometru, pomiar glukozy i ciał ketonowych w moczu z użyciem pasków diagnostycznych, pomiar cholesterolu we krwi oraz wykonać inne testy paskowe;						C.U6.	praktyka zawodowa
	14.	wykonywać procedurę higienicznego mycia i dezynfekcji rąk, zakładać i zdejmować rękawice medyczne jednorazowego użycia, zakładać odzież operacyjną, stosować zasady aseptyki i antyseptyki, postępować z odpadami medycznymi oraz stosować środki ochrony indywidualnej i procedurę poekspozycyjną;						C.U7.	praktyka zawodowa
	15.	prowadzić, dokumentować i oceniać bilans płynów pacjenta;						C.U9.	praktyka zawodowa
	16.	wykonywać u pacjenta w różnym wieku pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu lub długości ciała, obwodów: głowy, klatki piersiowej, talii, wskaźnika masy ciała (Body Mass Index, BMI), wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: stosunek obwodu talii do obwodu bioder (Waist Hip Ratio, WHR), stosunek obwodu talii do wzrostu (Waist to Height Ratio, WHtR), grubości fałdów skórno-tłuszczowych, obwodów brzucha i kończyn) oraz interpretować ich wyniki;						C.U10.	praktyka zawodowa
	17.	pobierać materiał do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych oraz asystować lekarzowi przy badaniach diagnostycznych;						C.U11.	praktyka zawodowa

18.	przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami farmakoterapii i standardami opieki pielęgniarskiej;	C.U14.	praktyka zawodowa
19.	obliczyć dawkę leku, samodzielnie podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza, oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie, a także uczestniczyć w zabiegu podaży toksyny botulinowej przez lekarza w procedurach medycznych w leczeniu spastyczności;	C.U15.	praktyka zawodowa
20.	uczestniczyć w przetaczaniu krwi i jej składników oraz preparatów krwiozastępczych;	C.U17.	praktyka zawodowa
21.	zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, w tym żyły szyjnej zewnętrznej, wykonywać kroplowe wlewy dożylnie oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego;	C.U22.	praktyka zawodowa
22.	przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniem różnych technik, metod i sprzętu, z zastosowaniem zasad bezpieczeństwa pacjenta i swojego;	C.U24.	praktyka zawodowa
23.	podać pacjentowi doraźnie tlen z wykorzystaniem różnych metod oraz uczestniczyć w tlenoterapii z wykorzystaniem dostępu do centralnej instalacji gazów medycznych, butli z tlenem lub koncentratora tlenu;	C.U27.	praktyka zawodowa
24.	wykonywać zabiegi doodbytnicze;	C.U31.	praktyka zawodowa
25.	zakładać cewnik do pęcherza moczowego, monitorować diurezę, usuwać cewnik i prowokować mikcję;	C.U33.	praktyka zawodowa
26.	zakładać zgłębnik do żołądka, monitorować jego położenie i drożność, usuwać go (...)	C.U34.	praktyka zawodowa
27.	zakładać odzież operacyjną;	C.U37.	praktyka zawodowa
28.	założyć opatrunek na ranę, zmienić go lub zdjąć;	C.U38.	praktyka zawodowa
29.	usunąć szwy z rany;	C.U39.	praktyka zawodowa
30.	prowadzić dokumentację medyczną, w tym w postaci elektronicznej oraz posługiwać się nią i zabezpieczać zgodnie z przepisami prawa;	C.U40.	praktyka zawodowa
31.	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia;	C.U41.	praktyka zawodowa
32.	doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu;	C.U42.	praktyka zawodowa
33.	doraźnie tamować krwawienia i krwotoki;	C.U43.	praktyka zawodowa
34.	planować opiekę nad pacjentem i jego rodziną z wykorzystaniem klasyfikacji praktyki pielęgniarskiej (ICNP, NANDA), (...)	C.U51.	praktyka zawodowa
35.	wykorzystywać techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, narządów zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych pacjenta (badanie i samobadanie), jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta;	C.U67.	praktyka zawodowa
36.	przeprowadzać kompleksowe badanie fizykalne pacjenta, dokumentować wyniki badania oraz dokonywać ich analizy dla potrzeb opieki pielęgniarskiej, (...)	C.U68.	praktyka zawodowa
37.	gromadzić dane o stanie zdrowia pacjenta z wykorzystaniem technologii cyfrowych;	C.U69.	praktyka zawodowa
38.	wykonywać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku, interpretować składowe prawidłowego zapisu czynności bioelektrycznej serca, rozpoznawać zaburzenia zagrażające zdrowiu i życiu;	C.U70.	praktyka zawodowa
39.	stosować środki ochrony indywidualnej niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa swojego, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami związanymi z opieką zdrowotną oraz wdrażać odpowiedni rodzaj izolacji pacjentów;	C.U74.	praktyka zawodowa
40.	posługiwać się dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz ochrony danych osobowych;	C.U76.	praktyka zawodowa
41.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	D.U1.	praktyka zawodowa
42.	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;	D.U2.	praktyka zawodowa
43.	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;	D.U3.	praktyka zawodowa
44.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;	D.U4.	praktyka zawodowa
45.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	D.U5.	praktyka zawodowa
46.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;	D.U7.	praktyka zawodowa
47.	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	D.U9.	praktyka zawodowa
48.	prowadzić rozmowę terapeutyczną;	D.U15.	praktyka zawodowa

	49.	komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	D.U17.	praktyka zawodowa
	50.	organizować izolację pacjentów z zakażeniem i chorobą zakaźną w podmiotach leczniczych;	D.U18.	praktyka zawodowa
	51.	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;	D.U19.	praktyka zawodowa
	52.	wykonać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku oraz rozpoznać stan zagrażający zdrowiu i życiu;	D.U20.	praktyka zawodowa
	53.	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym usuwać szwy i zakładać opatrunki specjalistyczne;	D.U24.	praktyka zawodowa
	54.	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;	D.U25.	praktyka zawodowa
	55.	zapewnić bezpieczeństwo kobiecie i dziecku w sytuacji porodu nagłego;	D.U28.	praktyka zawodowa
	56.	stosować algorytmy postępowania resuscytacyjnego BLS i ALS zgodnie z wytycznymi PRC i ERC;	D.U31.	praktyka zawodowa
	57.	przewodzić dokumentację medyczną w szpitalnym oddziale ratunkowym zgodnie z przepisami prawa;	D.U32.	praktyka zawodowa
	58.	stosować system segregacji medycznej w szpitalnym oddziale ratunkowym;	D.U33.	praktyka zawodowa
	59.	analizować i krytycznie oceniać potrzeby pacjentów wymagających wzmożonej opieki medycznej (osób starszych, niedołączonych, samotnych, przewlekle chorych oraz wymagających zastosowania przymusu bezpośredniego) w szpitalnym oddziale ratunkowym oraz reagować na te potrzeby, dostosowując do nich interwencje pielęgniarские;	D.U34.	praktyka zawodowa
	60.	przygotować pacjenta do transportu medycznego i zapewnić mu opiekę w trakcie tego transportu;	D.U35.	praktyka zawodowa
	61.	stosować procedury postępowania pielęgniarского w stanach zagrożenia zdrowia i życia;	D.U36.	praktyka zawodowa
	62.	stosować wytyczne postępowania w stanach klinicznych w szpitalnym oddziale ratunkowym;	D.U37.	praktyka zawodowa
	63.	pielęgnować pacjenta z rurką intubacyjną lub tracheostomijną oraz wentylowanego mechanicznie;	D.U38.	praktyka zawodowa
	64.	pielęgnować żylny dostęp naczyniowy obwodowy i centralny oraz dotętniczy;	D.U40.	praktyka zawodowa
	65.	rozpoznać agonię i pielęgnować pacjenta umierającego;	D.U41.	praktyka zawodowa
	66.	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;	D.U42.	praktyka zawodowa
W zakresie kompetencji społecznych absolwent:				
Kompetencje społeczne	1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowanie godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywanie zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	KS.1.	praktyka zawodowa
	2.	przestrzeganie praw pacjenta i zasad humanizmu;	KS.2.	praktyka zawodowa
	3.	samodzielne i rzetelne wykonywanie zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	KS.3.	praktyka zawodowa
	4.	ponoszenie odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	KS.4.	praktyka zawodowa
	5.	zasięganie opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	KS.5.	praktyka zawodowa
	6.	przewidywanie i uwzględnianie czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	KS.6.	praktyka zawodowa
	7.	dostrzeganie i rozpoznawanie własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywanie samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	KS.7.	praktyka zawodowa

Forma zajęć	Metody dydaktyczne
Praktyka zawodowa	Metoda sytuacyjna, ćwiczenia praktyczne.
Tematyka zajęć	
<p>Organizacja i topografia szpitalnego oddziału ratunkowego. Organizacja i specyfika pracy w szpitalnym oddziale ratunkowym. Przyjęcie pacjenta do SOR – zasady TRIAGE. Zasady przygotowania pacjenta do badań diagnostycznych w szpitalnym oddziale ratunkowym. Monitorowanie stanu pacjenta. Dokumentacja pacjenta. Prowadzenie dokumentacji medycznej z uwzględnieniem zapisu procedur pielęgniarstkich; Monitorowanie parametrów życiowych i ocena stanu zdrowia pacjenta w szpitalnym oddziale ratunkowym</p> <ul style="list-style-type: none"> — ocena wydolności układu krążenia (pomiar i wartości ciśnienia tętniczego, pomiar tętna i określenie cech tętna, ocena zapisu EKG i rozpoznawanie zaburzeń rytmu serca); — pomiar temperatury ciała (obwodowej i centralnej) dostępnymi technikami, — ocena wydolności oddechowej (częstości, głębokości i charakteru oddechu, interpretacja wyników gazometrii), pomiar i interpretacja saturacji i kapnometrii; — ocena wydolności układu nerwowego (stan świadomości chorego, odruchy, ocena reakcji źrenic, patologiczne objawy neurologiczne), — ocena zabarwienia, ciepłoty, wilgotności, napięcia i zmian patologicznych na skórze pacjenta, — ocena wydolności układu moczowego (prowadzenie kontroli diurezy, prowadzenie bilansu płynów), — pobieranie materiału do badań diagnostycznych, — kaniulacja żył obwodowych, — ocena umiejscowienie i trwałość umocowania cewników, rurek i drenów. <p>Resuscytacja krążeniowo-oddechowa (udrożnienie dróg oddechowych, prowadzenie oddechu zastępczego, wentylowanie workiem samorozprężalnym, wykonywanie pośredniego masaż serca, przygotowanie zestawu do reanimacji przyrządowej, asystowanie, wykonanie defibrylacji). Podawanie leków różnymi drogami oraz przetaczanie płynów w ramach planu leczenia i postępowania resuscytacyjnego. Obliczanie dawek, zasady farmakoterapii, postępowanie przeciwwstrząsowe. Rozpoznawanie powikłań farmakoterapii. Opieka poresuscytacyjna. Ocena i leczenie bólu.</p>	

Literatura podstawowa:

1.	Wytyczne Polskiej Rady Resuscytacji opublikowane na stronie: https://www.prc.krakow.pl/wytyczne-2025/ Obecnie brak publikacji.
2.	Paciorek P., Patrzala A. Medyczne czynności ratunkowe. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2020
3.	Andres J. International Life Support. Ratownictwo przedszpitalne w urazach. Medycyna Praktyczna, Kraków 2018
4.	Kołodziej G., Kopta A., Mierzejewski J. Kwalifikowana pierwsza pomoc. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2024
5.	Semmel T. red. Gawłowski P. ABCDE. Ocena pacjentów w stanach nagłych PWN Warszawa 2025

Literatura uzupełniająca:

1.	Guła P., Machała W. Postępowanie przedszpitalne w obrażeniach ciała. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2020
2.	Chrzęszczewska A. Bandażowanie. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2020
3.	Ilczak T., Procedury ratunkowe przedszpitalne Tom 1. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2022
4.	Białka Sz., Ilczak T. Procedury ratunkowe wewnątrzszpitalne Tom 2. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2023